

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Directie Publieke Gezondheid

Opgesteld door

Aan

SJPS

Deadline: 17 november
2025

nota

TER BESLISSING

Inhoudelijke reactie op AVOZ-studie en nieuwe aanpak

4/11
graag te korten,
suggeries
in brief

Datum
15 oktober 2025

Kenmerk
4265763-1090578-PG

Bijlage(n)
Kamerbrief + 1 bijlage

1. Aanleiding

Op 30 juni heeft u het rapport 'Het begint met luisteren' naar de Tweede Kamer gestuurd.¹ Dit rapport bevat het tweede deel van de resultaten van de studie Aanvullende Vragen Onbedoelde Zwangerschap (AVOZ).² In bijgevoegde brief geeft u aan hoe u opvolging geeft aan de aanbevelingen uit het rapport. De deadline voor verzending is 17 november a.s. omdat u heeft toegezegd om de Kamer hierover dit najaar te informeren.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met de verzending van deze brief. Hiermee reageert u op het AVOZ-rapport en verstuurt u de nieuwe 'Aanpak onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap' naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Deze brief bevat een samenvatting van de resultaten en aanbevelingen uit de AVOZ-rapporten. U geeft aan hoe de aanbevelingen worden opgevolgd door VWS en betrokken organisaties en beroepsgroepen. Met de brief stuurt u ook de nieuwe Aanpak onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap naar de Kamer. De aanpak focust op het vergroten van de regie van mensen op hun kinderwens en op informatie en ondersteuning bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap. Voor bepaalde nieuwe activiteiten worden middelen vrijgemaakt binnen het bestaande budget. Daarnaast blijven veel van de huidige activiteiten beschikbaar, omdat de onderzoeksresultaten het belang hiervan onderstrepen.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het AVOZ-onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het kabinet Rutte IV als onderdeel van de Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap 2023-2025. Het kabinet Rutte IV beoogde met dit onderzoek om passende voorlichting en ondersteuning te bieden en het aantal ongewenste en onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen te verminderen. Het onderzoek biedt

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 32279 nr. 264.

² De AVOZ-studie is onderdeel van het ZonMw-programma Onbedoelde Zwangerschap en Kwetsbaar (jong) Ouderschap: <https://www.zonmw.nl/nl/programma/onbedoelde-zwangerschap-en-kwetsbaar-jong-ouderschap>

aanknopingspunten om de zorg en ondersteuning verder te verbeteren maar benadrukt ook dat het niet zinvol is om beleid te maken om redenen voor het kiezen voor een zwangerschapsafbreking weg te nemen. In de Kamer is breed draagvlak voor de huidige Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap.

Datum

15 oktober 2025

Kenmerk

4265763-1090578-PG

Één van de aangekondigde acties om de aanbevelingen op te volgen betreft het onderbrengen van het Landelijk informatiepunt onbedoelde zwangerschap (LIP) in de website van expertisecentrum Fiom. Dit raakt aan een motie van voormalig lid Ploumen³ die in 2018 werd aangenomen en de regering verzoekt om "*één centraal informatiepunt in te stellen voor vragen bij ongewenste zwangerschap*". Destijds waren er meerdere mogelijke uitvoerders voor een dergelijk informatiepunt. Na een aanbesteding kreeg Fiom deze aparte opdracht gegund. De partners⁴ van Fiom onderschrijven het plan om het landelijk informatiepunt onder te brengen op de website van Fiom. Het onderbrengen van het LIP in de website van Fiom is nog steeds in lijn is met de aangenomen motie.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is breed draagvlak voor het bevorderen van de regie op kinderwens en voor ondersteuning bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Er is € 6 miljoen (structureel) per jaar beschikbaar voor deze aanpak. Zoals aangekondigd in een eerdere brief aan de Kamer worden ten opzichte van de huidige Aanpak onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap (t/m 2025) bepaalde activiteiten anders ingericht. Een aantal tijdelijke projecten keert niet terug en u stopt met de Stimuleringsregeling Gezonde Relaties en Seksualiteit en versobert de monitoring. Daardoor kunnen de middelen voor een deel voor nieuwe activiteiten worden ingezet. Andere activiteiten, die niet uit deze middelen worden betaald, dragen ook bij aan onze doelen. Bijvoorbeeld het programma Nu Niet Zwanger en de subsidies aan Fiom, SOA Aids Nederland en Rutgers. Met deze brief kondigt u aan om binnen het beschikbare budget in te zetten op:

- € 250.000 p.j. voor Fiom (toevoeging aan de instellingssubsidie) voor (1) publiekscommunicatie voor realistischer beeldvorming en destigmatisering rond onbedoelde zwangerschap, ook gericht op mannen en (2) het vergroten van de bekendheid en het bereik voor zelfhulpmodules voor partners. Na drie jaar evalueren we het bereikte effect.
- Gemiddeld € 200.000 p.j. voor Fiom (toevoeging aan de instellingssubsidie) voor de deskundigheidsbevordering (over oordeelvrije keuzehulp, partnerparticipatie en timing van gesprekken over kinderwens en anticonceptie) van zorgprofessionals, o.a. als onderdeel van de beroepsopleidingen.
- Éénmalig in 2026 € 150.000 voor Fiom (toevoeging aan opdrachtwaarde lopende overeenkomst) voor het onderbrengen van het landelijk

³ Kamerstukken II, 2018/19, 35 000 XVI, nr. 48.

⁴ Aanbieders van keuzehulp en psychosociale hulp na abortus: Siriz, iHub, GGD GHOR Nederland namens de GGD'en, Stichting JESS, Praktijk Myra Borkent.

informatiepunt onbedoelde zwangerschap bij de bestaande online kanalen van Fiom. Na vier jaar evalueren we het bereikte effect.

- € 250.000 p.j. voor Rutgers (toevoeging aan de instellingssubsidie) voor publiekscommunicatie voor een realistischer beeldvorming en destigmatisering rond onbedoelde zwangerschap, ook gericht op mannen. Na drie jaar evalueren we het bereikte effect.
- In 2026 € 750.000 en vanaf 2027 t/m 2030 € 1,5 miljoen per jaar voor het stimuleren van condoomgebruik, onder andere door in te zetten op meerjarige intensivering van publiekscommunicatie. Het effect wordt tussentijds en aan het eind van 2030 geëvalueerd.

Datum

15 oktober 2025

Kenmerk

4265763-1090578-PG

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Over de opvolging van de aanbevelingen in het rapport is intern afgestemd met collega's van Kansrijke Start en Seksuele gezondheid. Extern is afgestemd met relevante beroepsgroepen, expertisecentra, onderzoekers en andere relevante partners op het gebied van seksuele- en reproductieve gezondheid.

h. Toezeggingen

Met deze brief doet u de toezegging af die uw ambtsvoorganger heeft gedaan in de brief van 14 april 2025⁵ om de Kamer in het najaar te informeren over hoe de de aanbevelingen uit de AVOZ-studie opvolging krijgen in de Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap. U kondigt aan in april volgend jaar de laatste RIVM-monitor met de Kamer te delen. Vervolgens stuurt u niet standaard ieder jaar een voortgangsrapportage, maar informeert u de Kamer wanneer daar aanleiding voor is.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

⁵ Kamerstukken II, 2024/25, 32279 nr. 263.